

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

Plassa del Pi, número 3, pis 2^{on}

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los suscriptores del interior reciben las obras del
: : : : : folletí encuadradas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanelement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Plassa del Pi, 3, 2^{on} (Buzó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
Donant avis se passa á domicili sense
: : : : : augment de preu : : : : :

Crònica

La càtedra de «Literatura Catalana» á la Universitat. — El catedràtich. — Consideracions.

HIR va fer vuyt dias que s'inaugurá en la nostra Universitat, la càtedra de Literatura Catalana. La cerimonia, que no tingué res de tal va celebrar-se en una sala fosca y reduhida, semblanta á una cripta, es á dir, en un local dels

menos cómodos de nostre centre docent, sense'l més petit barnís oficial; res, semblá talment un bateig fet á espatllas de la societat, el centralisme *ens fa* la caritat de que en la Universitat de Barcelona's donga un curs de Literatura Catalana, però sense que aqueix curs tinga res absolutament d'estudi académich. Mes, ¿qué importa aixó? el sol fet de existir la càtedra en qüestió, es ja un triomf pel regionalisme, triomf que te verdadera significació, y prova de lo que he dit es el número considerable de alumnos que assisteix á una càtedra extra-oficial, com es per are aqueixa, y la acullida entussiasta que ha tingut la erecció d'aqueix monument, el pago d'aqueix tribut á nostra literatura, en tota la regió.

Podem assegurar que á Catalunya tothom es regionalista, y si algún catalá nega tenir simpatía ab el regionalisme es porque creu que

aqueix régimen mermaría 'ls seus interessos, es porque tem que si la patria fos més petita els negocis serian més petits y menos profitosos.

*
* *

Lo jove catedràtich de la facultat de Filosofia y Lletras, Dr. Rubió y Lluch, fou l'elegit pel senyor Rector de la Universitat, pera desempenyar aqueixa càtedra libre, que representa la pedra angular del edifici de nostra reivindicació moral, y un nou element de cultura pera nostra ciutat.

El doctor Rubió y Lluch, fill del celebrat poeta y sabi catedràtich Rubió y Ors, que fou un dels primers poetas del renaixement catalá, perteneix al grupo dels investigadors, y 'ls seus coneixements literaris l'hi mereixeren molt jove la càtedra que desempenya, y 'ls seus estudis de investigació, l'hi valgueren que nostra Diputació 'l pensionés, porque anés á Atenas á desenterrar dels arxius d'aquell país, tots els documents catalans que hi dormen ignorats y que corresponen á una época d'esplendor pera Catalunya. Allí contragué una afecció á la vista que avuy encara sofreix, pro aixó no es obstacle porque consagri la seva vida á sa estimada literatura catalana.

Conferencias titula ell la serie de lliçons que explicarà durant el curs, ja que creu que no es encara hora pera poguer formar un plan complert d'estudi de nostra llengua, porque no pot ficarse la historia de nostra literatura. Nostres escriptors de la Edat Mitjana, dormen en sa ma-

jorí en els arxius, esperant la ma piadosa que vagi á arrencarlos de las tenebras pera tornarlos á la llum del sol.

El seu plan d'estudis está inspirat en el que proposa Menéndez Pelayo en sa incomparable obra *La Ciencia Española*.

* *

El llenguatge es l'ànima dels pobles; com més coneguda y vulgarisada sia la literatura de un país, més alta será la seva cultura, més elevat l'seu nivell intel·lectual.

La tendència al regionalisme es avuy universal, á la idea de la patria forta, gran, armada fins á las dents, succeheix la idea de la patria petita, tranquila y sossegada, ab sas costums típiques, son llenguatge, que parla al cor, sas institucions veneradas, que ab tanta facilitat poden adaptarse als usos de la civilització moderna.

Si are no podem ficar encare la historia de nostra literatura, de l'aula del Dr. Rubió y Lluch surtirá, á no dubtar, qui l'ajudi en aqueixos treballs de investigació, y dintre pochs anys tindrà l'sabi catedràtic el gust de poguerse formar un plan complert pera l'ensenyansa de la nova assignatura, que ve á ser la llevó de la Universitat autònoma catalana.

El sabi D. Manel Durán y Bas, ha donat una prova de son acendrat amor á la terra, y creyém que no está llunyá el dia en que pugui coronar la seva obra de la erecció de la *Cátedra de Dret Catalá*.

El Regionalisme es la idea de pau y germanó que, com un bál·sam á las opressions y á las exigencias dels grans estats, entreuenhen els pobles, la fi de las grans potencies va acostantse á passos agegantats; Catalunya, Valencia, Aragó, Basconia y Galicia, aixecan á Espanya la testa, pera demanar comptes al centralisme, y l'seu crit de autonomia arriba de Irlanda, ressona y repercuteix á Bohemia y á Hungría, y fa sa entrada triomfal á Bèlgica y Dinamarca.

A. LLIMONER.

Teatro Catalá

UN BALL

Monòlech original de D. Joseph M. Rius, estrenat lo diu 1 en la societat «La Rambla», de Vilafranca del Panadés.

Segons notícies, aquest monòlech agradá á la concurrència que aplaudí al intérprete, qu'era allhora l'autor de l'obra. — P. M.

REDIMIDA

Drama en tres actes y en prosa, original de D. M. Fius y Palá, estrenat la nit del 6 del corrent en lo teatro Conservatori, de Manresa.

Tots quants assistirem al Conservatori creguts de

que l'obra que anava á estrenarse proporcionaria un nou éxit á son autor, no ns equivocarem en lo més mínim, puig l'obtingué franch y extraordinari.

L'argument de la *Redimida*, es senzill, lo desarrollo natural y cap de sas escenas se fa pesada per la seva extensió.

Los finals d'acte son molt ben presentats: natural lo primer, de gran efecte l'segon é inesperat lo tercer.

Favoreixen l'obra multitud de pensaments que foren escoltats ab gust.

Los aplaudiments del públich obligaren al senyor Fius y Palá á presentarse al final del segon y tercer acte.

Lo desempenyo correu á cárrech de la senyora Llorente y dels senyors Tressols, Barbosa, Giménez y Bonnin. — I. T.

FAIXA Ó CAIXA

Comedia en un acte, en prosa, original de D. Pere Reig y Fiol. Estrenada la nit del 11 en lo teatro Romea.

Sempre l'tipo del atolondrat ha sigut un ressort de profit pera las produccions cómicas, y l'senyor Reig ha sapigut presentarlo be en la última obra que ha donat á la escena. *Faixa ó caixa*, té cert interès en l'acció y si en son diàlech abundessin més los xistes, segurament l'espectador no hi notaria cert cansanci, lo qual també pot salvarse allaugerint algunas escenas.

Lo públich que assistí al estreno, aplaudí la representació y demaná al autor. — X.

Llista de la Suscripció voluntaria al acte de adhesió y simpatia á favor de D. Joseph Ximeno Planas, ab motiu de la condemna recaiguda en lo procés promogut per lo descubrimient del plagi *La Suripanta*.

Segueixen los senyors següents:

Domingo Marinello Roure. — Joan Figueras. — Ramon Espinal. — Salvi Barceló. — Angel Barceló. — Un entussiasista. — Ramon Co. — Un. — Un altre. — Un que fa tres. — J. Badiella. — Joseph Rius. — Andreu Massaguer. — Joan Gorina. — Gayetà Montserrat. — Un artiller. — Francisco Soler. — Salvador Forton. — Eudalt Casanovas. — Bautista Tarrida. — Ramon Rigó. — Constantí. — Miquel Priu. — Ramon Sallassera. — Valentí Durán. — Manuel Ribas. — J. S. T. — Joan Torner.

· ESTAT ACTUAL:

Número d'adhesions, 323. — Pessetas, 523·75.

Se recullen adhesions y donatius en los punts següents:

Imprempta y llibreria «L'Avenç», Ronda Universitat, 4. — Redacció de *La Tomasa*, Sant Ramon, 6. — Administració de *Lo Regionalista*, Escudillers Blancs, núm. 8, 1.er — Redacció de *Lo Teatro Regional*, Plassa del Pi, 3, 2.^{on} — Rambla de las Flors, 33, xacolateria. — Botiga del Vano, Hospital 19. — «El Ingenio», Raurich, 6.

S'agrahirá que las associacions y particulars que tingan llistas en son poder pera aquest objecte, ne fassin entrega al domicili del Sr. Tresorer, Raurich, 6.

L' oncle Jan

(POESÍA PREMIADA AB LA "FLOR NATURAL" DEL CERTÀMEN LITERARI CELEBRAT EN BADALONA Á 11 MAIG DE 1896)

Quant un home viu tot sol,
canta y balla y fa 'l que vol.

I

Tothom diu que jo sò un ximple,
Tothom diu que jo sò un boig,
Que no tinch passions y efectes
Que no tinch ni sanch ni cor;
Pero á mi... ¡Qué se m' endonal...
¿Qué 'm fa á mi que 'n diguin foll?...
Jo sols sé que no pateixo...
¡Llamp de Deu!... y que m' engreixo
Y que aixins soch més ditzós.

II

Ara vé Sant Anastasi,
Que de la vila es patró:
Sí tingués fillas... ¡Dimontri!...
¡Quin xivarri!... ¡Trajos nous!...
Al sarau acompanyarlas
Perque pesquessin xicot...
O sino voltá Cassinos...
¡Redimonil!... ¡Quants enmohinos!...
No estich jo per fe aixins l' ós.

III

Si es vritat que un fill me manca
Perque heredi 'l meu *Sant Roch*,
Tampoch tinch de capficarme
Per buscá 'ls trescents durots.
¿Qué n' ha tret en Pau Sardina
De patir tant pel xicot
Sí á la fi en llunyana terra...
¡Tro de Deu!... y... ¡Quina guerra!
Qui té fills no té un quart bo!

IV

Jo no tinch dona que 'm cuydi,
Pro puch dur ben alt lo front,
Y si un jorn cerco caricias
La *Viola* me 'n fa prou.
Al menys ella, encar' que bestia,
M' es fidel, me du afició,
Que la dona... ¡Mil rediables!...
Pot trová cosins amables...
Y... ¡No estich per tals cansons!

V

Al estiu busco las ombras
Y al hivern surto pe 'l sol;
No se 'm posa pedra al fetje
Ni quant neva ni quant plou.
Ab tabaco per la pipa
Se pot dir que ja ho tinch tot;
Diu be 'l ditzo: *Sol un home*...
¡Mil rediables!... Tot l' hi es broma...
canta y balla y fa 'l que vol.

VI

Menjo sempre que tinch gana,
Dormo sempre que tinch son,
Y al posarse la mar quieta,
Tiro al aygua 'l meu *Sant Roch*:

La *Viola* salta á bordo
Mentres llogo als pescadors,
Y al compás de la remada...
¡Llamp de Deu!... ¡Quina cantada
Faig petá des' lo timó!

VII

Un cop feta la pesquera
May renego com fan molts;
Tant si es bona com dolenta,
Sempre dich: «¡Que Deu n' hi dó!»
Com no tinch més que una boca,
Ab ben poch jo ja 'n tinch prou;
Sols lo pa de cada dia...
¡Tro de Deu!... y... ¿Qué 'n faria
Si tingués més ambició?...

VIII

Quant arribo de pesquera
Si ha 'nat grassa, ¡voto al món!
Me ho coneixen ab la cara
La quitxalla del entorn.
Com manyach vol de gavinassas
Cridantme «¡Oncle!» venen tots,
Y enganyantme dihentme *maco*...
¡Fills de Deu!... M' entran á saco
Tots los coves... y... ¡Adeu molts!

IX

¡Ves si 'n fora jo de burro
De imposarme obligacions
Y buscarme altres caborias
Perque no 'm diguessen boig!
Las que s' han quedat per tias,
Concu 'm diuhen ab rencor,
Pero ab mí no hi tenen bonas...
¡Ay, mal llamp!... ¿Que aquestas donas
No 'm pendrian are y y tot?...

X

Pero... ¡ca!... res de casori,
No estich jo per tals cansons;
Per buscar lo afecte de una,
No vuy perdre jo 'l de molts,
Que enrahonin tant com vulguin;
Vuytanta anys ja fa que sòch
E' *Oncle* de tot Badalona...
Ves... ¡Mal llamp!... Per una dona
Sí 'n perdria de nebots!...

XI

Tothom diu que jo sò un ximple,
Tothom diu que no tinch cor,
Y de cor no me 'n fa falta
Y 'l cervell lo tinch ben bo.
¡Tro de Deu!... 'L jorn que 'm mori,
Ja ho creuran tots los *nebots*
Quant veuran deixó al més noble,
Al més brau y honrat del poble,
La *Viola* y Lo *Sant Roch*.

RAMÓN SURINACH BAEILL.

La modisteta del carrer d'en Dou

En un farcellet sota bras, puntualment sortia del taller á las sis. ¿Hont anava? A emprobar feyna.

Un estol de jovenalla que sortia á la mateixa hora d'un gimnàs d'allí á la vora, la trobaban, li tiravan mil floretas, la seguian bromejant... y quan los hi venia be, s'anavan quedant quiscun á casa seva, menos un que vivia més lluny y que sempre anava més endarrera, ja qu'era de més temps y feya alhora més cara de seny.

L'ocasió ja 'l'Uadre, s'ha dit, y aixís succehí ab la modisteta del carrer d'en Dou y l'Ernesto, 'l'jove que més temps l'acompanyava. Com ella anava tots els dias á Gracia, y per allá al carrer de Provensa hi vivia l'Ernesto, fou la causa que de las floretas que avans li tirava seguintla 's passés á las que li digué á cau d'orella un dia y un altre dia, sobre tot quan ella s'avingué á que l'acompanyés.

Qui 'ls veyá no podia menys que exclamar: ¡Quina parella més felissa, y que s'en deuen dir de cosas dolsas! perque boy acostadets y ab el somris que abdos feyan, talment dava enveja 'l' veurels.

Y de la Plassa de Catalunya en que 's quedavan sols, passeig de Gracia amunt, y anant poch á poquet com anavan, fins al carrer de Provensa hont vivia l'Ernesto, no 'n tenian poch de temps per dirsen de cosas agradables la modisteta del carrer d'en Dou, bonica com un ángel, y l'aixerit Ernesto!

Y cada dia el mateix, al arribar al carrer de Provensa 's despedian ab un efectuos *fins á demà*, perque, aixó sí, l'Ernesto tenia medít lo temps que devia tardar en anar y venir, donchs aixís ab la por de donar un que dir á casa lo feya ser puntual, y total per uns minuts més (encar que li sabia molt greu), tampoch era cosa de fer obrir l'ull als papás, perque tot se 'n hagués anat á rodar.

Ell á la *modisteta*... l'estimaba de debó, y afalagaba una bella idea, la de casarshi després d'estar llest de la quinta. Be prou que 'ls papás ho voldrán — 's deya mil voltas, — els ho demano ben bonich, y no m'ho negarán, no, ¡m'estiman tant! y...

LOS GRANS MESTRES

SAINT-SAËNS, autor de la ópera *Sansón y Dalila*

II

Lo nostre Ernesto no pensaba ab que sols accompagnaba á la *modisteta*... fins á la porta de casa seva, mellor dit, que la modista accompagnaba á l'Ernesto, ja que després era *ella* qui seguia fent via passeig de Gracia amunt.

Donchs be; la modisteta del carrer d'en Dou enganyaba á l'Ernesto com un xino, ja que avans de volguer escoltarli cap paraula va estar pensant en si l'escoltaria ó no, pro dona á la fi, li vingué la fal-lera de sapiguer quinas cosas d'amor (música que sempre agrada), li podria dir el nou galant.

Res, es una curiositat... vull sapiguer si tots els homes diuen 'l mateix quan una dona 'ls agrada... perque es bonich aixó, vaja... ¡per més que, pobre xicot!... ¡qui sab si potser faig un mal en... si be que tampoch ho faig en cap mal fi sino per... á més que no crech que sigui cap pecat l'escoltar com á una lidiuen qu'es guapa y... Bona cosa més d'entrebancadas ideas amargaban sos soliloquis per més que

pretenia sempre acallar la consciencia... ab bonas rahons, perque vaja... ¡quina edat per filosofar!

Y lo trist del cas es que l' Ernesto cada dia estava més engrésat ab lo que la modisteta li prometia, y si jo alguna vegada havia volgut ferli observar, qu' alló no li convenia, qu' encar era molt jove, 'm contestava qu' eran gelos que li tenia. ¡Aneulo á fer posar en rahó á un enamorat per jove que sigui!

III

Vaig tenir qu' ausentarme per uns dias de Barcelona, y al diumenge següent — dia en que 'ns veyam, — ja que anaba á acompanyar á la mare á casa seva ó venian ells á la nostra, — estava capficat y tristot, ab un semblant que no expressava pas l' alegría dels dias que 'm corria á contar l' estat de sas relacions ab la modisteta del carrer d' en Dou.

Y donchs, Ernesto, sembla que no estem gaire de *filis*. ¿Que potser has *tronat* ab la modisteta?

Mogué 'l cap ab tristesa y abaixant la veu (per més qu' eram al seu quarto), 'm digué:

—Veurás, l' Antonet de Sans s' empenyá en que havia d' anar al bateig del seu hereuhet, ja que 's tractava de fer un bateig del hú, de *fadrins* y *noyas*, quina padrina — 'm digué — será la Rosalia, una cosina que tinch á Barcelona, y padrí son promés, un xicot que t' agradará molt, ja veurás, ¡s' estiman més! es á dir que per aixó y perque s' han de casar prompte, encar que no siguem parents l' he fet padrí, ¿es alló, sabs? Vingué ab lo dia del bateig un be de Deu de noyas y un floret de joves... en una paraula, un conjunt de bon humor en que s' hi feu la gatzara més gran qu'hi presenciats, y en la que més hi he patit...

—¡Ernesto! ¡y aixó! — vaig dirli al veurer son sobressalt.

—¡Ay amich! — exclamá mitj plorant de rabia — es que la Rosalia, la padrina, la que s' havia de casar prompte ab lo padrí ¡que tant s' estimavan!... era la modisteta del carrer d' en Dou.

VALERI SERRA BOLDÚ.

Avuy he somniat — com cada día —
qu' era jo l' estimat de moltes donas,
de donas hermosíssimas;
y que deixava sos encants, sos besos,
sa dolça companyia,
per corre adelerat darrera aquella
qu' entre burlata é indiferent 'm mira.

No sé per qué seria, que la boca,
sa boca tant bonica,
me deya dolces frases de carinyo
y 'm miravan sos ulls ab simpatia...

¡Tant al revés que 'm passa
en la vida real y malehida!

F. MARIO.

Servey de fora

MATARÓ. — Lo dia dels Reys se verificá en lo teatro del «Círcul Católich d' Obrers», una funció dramática composta de las produccions *Un D. Juan Tenorio á trossos*, *L' embaixador del hivern* y *L' últim inglés*. — O.

SANT HIPÓLIT DE VOLTREGÀ. — Aquets últims dias s' ha posat en escena *Los Pastorets*, en quin desmenyo hi escoltaren molts aplausos los Srs. Fornells, Badosa, Riera, Xandri, Monjich, Arias, Cabot, Maña y 'ls neus Camps y Xandri. La societat coral «La Familiar», cantá, ademés d' una marxa y un waltz, l' *Arre-Moreu*. — B.

BADALONA. — En vista del éxit que obtingué la funció teatral donada últimament, 's repetí 'l diumenge á la tarde igual programa, del que en formaba part *L' últim inglés*, molt ben desempenyat per lo quadro dramátich del «Círcul Católich d' Obrers». — A.

SABADELL. — Diumenge, en lo teatro Euterpe, y baix la direcció artística del mestre Pérez Cabrero, s' hi representá *Ki-ki-ri-ki* y *El senyor Palandarias*.

En lo Principal, *Un cap mas*, y 'l dia dels Reys, ademés d' un drama castellá, la societat «Pitarra», posá en escena la comedia *Enredos*. — Ll.

SANT MARTÍ DE PROVENÇALS. — La nit del disapte passat, en lo Cassino de l' «Aurora Martinense», 's feu una funció extraordinaria composta del preciós drama del Sr. Feliu y Codina *Lo Mas perdut*, y la pessa d' Aulés *Vots son trunfos*, en que hi escoltaren forts aplausos la Srta. Llonch y 'ls Srs. Elías y Santgenís, Elías (A.), Escuté, Blasi, Iborra, Inglés y demés qu' hi prengueren part. — B.

MANRESA. — De l' estreno verificat lo dia dels Reys ne parlo apart.

Demá deurá estrenarse lo drama del senyor Riera y Bertrán, *La hostalera de la Vall*.

Próximament, y en lo mateix teatro Conservatori, tindrà lloch l' estreno del drama de D. Joaquím Soler Arola *¡Redimit!*. — I. T.

SANT BOY DE LLOBREGAT. — En lo teatro «Centro Samboyano», á més d' un preciós drama castellá ab irreproachable execució, dirigit per D. Pere Cardona, s' hi representá la divertida comedia de Aulés, *Cel rogent*, en que hi escoltaren grans aplausos las senyoras Llonch y Carme y 'ls Srs. Cardona, Ros y Puig. — Y.

VILAFRANCA DEL PANADÉS. — En la «Juventut Católica», á benefici dels malalts y ferits que tornin de las guerras, s' hi representá lo dia de cap d' any lo drama *Cor de roca*, y 'l casi monólech d' en Saltiveri, *Un D. Juan Tenorio á trossos*, produccions qu' agradaren molt escoltanthi forts aplausos tots els qu' hi prengueren part, en especial D. Sabino Berch. — P. M.

TARRASSA. — Lo dia dels Reys la «Juventut Católica» d' aquesta ciutat inaugura un teatro. S' hi representá 'l bonich drama *Dos fills*, ab acertat desmenyo per part dels Srs. Homs, Cardona, Marcet, Galí, Fortuny, Puig, Font y Roma, y com á fi de festa 'l monólech *De Pelagalls á Barcelona*, molt ben recitat pel Sr. Badiella. — F.

GIRONA.—En lo «Círcul de Sant Narcís», s'hi representá 'l diumenge passat las bonicas produccions *Cendra de rosas*, *L'embaiador del hivern* y la titulada *Aprop de Molins de Rey*. — A.

MASNOU.—Diumenge passat se representá en nostre teatro lo magnífich drama del reputat autor Vidal y Valènciadi *El registro de la policia*, lo cual lográ una execució acabadíssima per part de tots los actors que hi prengueren part.

Los principals passatjes de l'obra y 'ls finals d'acte, foren ab justícia estrepitosament aplaudits.

L'entrada magnífica. — J. P. T.

HOSPITALET DE LLOBREGAT.—Ultimament, devant de numerosa concurrència y ab molt bon des-
empenyo, se representaren las produccions *Muralla de ferro* y *A pel y á repel*. Lo coro de la societat coral «La Campestre», hont se representaba la funció, amenisá 'ls intermedis. — P. B.

Raig de sol ⁽¹⁾

Esperansa

— Riure! riure! — vaig di un día,
pensant que rient calmaria
mos pesars.

I vaig passá un quant temps
rient de tota cosa...
Prò'l riure no don'goig
cuan sòls es riu per fora;
i estava, yo, de dins,
com ans, plora que plora,
perque encar duya al cor
la pena, mare del plor.

Avui, 'l cor se m'ha alegrat
puig ya no ès copa del dolor.
L'Amor! l'Amor tot l'ha vessat!
l'Amor! l'Amor!

En el cel gris de ma vida
molts raig de Sol hi han sortit;
mes, ai! tot desseguida
la boira 'ls ha extingit,
deixant-me més entristit...

També d'aquesta mena
seràs tú, raig benfactor?

Que Deu no ho permeti!
Deu fassi que nó!

Si ans cridaba «riure! riure!»
ara dic «Amor! Amor!»

CLAUDI MAS I JORNET.

(1) Del nou llibre *Sátires Morals*.

Novas

A B lo folletí del present número s'hi reparteix la primera meytat de la bonica producció *Tocats de l'ala*, celebrat arreglo degut al distingit escriptor D. Joaquim Riera y Bertrán.

Te, aquesta comedia, assumpto agradable, y la publicació d'ella farà segurament sian abundants sas representacions, donchs que fins al present s'havia conservat manuscrita.

Quedarà completada ab lo folletí del número vinent.

La ja avuy important societat coral «Catalunya Nova», celebrarà una sessió musical, demá diumenge, á las nou de la nit, en lo seu local, Amalia, 38, 1.er

La direcció correrá baix la batuta de D. Enrich Morera, desempenyan los números del programa los co-
ros de homes y noys y los distingits concertistas se-
nyors Gillet, Angenot y Granados.

Digne d'aplausos y exemple es lo Estat que la molt digna societat «Niu Guerrer» acaba de publicar donant compte de la cuestació que ha realisat últimament, á favor dels malalts y ferits procedents de las guerras de Cuba y Filipinas.

Es un acabat trevall que honra en grau superlatiu lo filantrópich acte dut á terme per la simpática societat.

Ha sigut notablement reformada y engrandida desde primer d'any *La costa de Llevant*, important publi-
cació catalanista.

Baix lo títol de *Calderilla literaria*, próximament se posará á la venta un volum de poesias, originals del jove poeta festiu D. Salvador Bonavia. Anirán prece-
didas d'un curiós prólech de Pep de Jespus, y tot ple-
gat no valdrá més que 25 céntims.

PRINCIPAL.—Sembla que á la companyia francesa que s'havia anunciat donaria una serie de representa-
cions en aquest teatro, no li vingué be ferho aixís,
anantsent desde Madrid ahont actuava, directamente á Fransa.

Fent una petita variant á una popular frasse podem dir que *passaren á la francesa*.

LICEO.—En lo gran teatro ha tingut lloch l'aconte-
ximent teatral de la setmana present.

Després de dos aplassaments á causa de la indispo-
sició del tenor Sr. Cardinali, s'estrená dissapte la ópera
Sansone e Dalila, que ab tanta impaciencia esperaban
los aficionats á la bona música, donchs se tractava de
una de las obras que major fama ha donat al célebre
compositor Saint-Saëns.

No va despertar la primera audició gran entusiasme
en el públich á causa de no contenir grans efectes or-
questals, donchs Saint-Saëns 'ns ha presentat en *San-
sone e Dalila* un quadro complert, acabat, ple de perfils
y detalls afillgranats.

Sa magistral instrumentació agradarà més quant més se senti, únic modo de poguer apreciar com se mereix el preciós coro d'hebreos, del acte primé, el duo del segon, y els ballables y quadro final del tercer.

L' eminent tenor Sr. Cardinali, interpretà la part de protagonista tal com corresponent a un tenor de primera. En l' aria del primer acte, en el gran duo de amor del segon y en la escena final del tercer, fou varias vegadas interromput per los aplausos del públich, mantenintse durant tota la obra a la altura de ras poderosas facultats.

La senyoreta Campodonico 'ns presentà una Dalila molt hermosa, y feu gala de sa veu potentia, per lo que 'l públich va aplaudirla diferents vegadas.

El barítono Sr. Puiggener y baix Sr. Luppi, foren igualment aplaudits y cridats a las taules junt ab els demés artistes.

També merescué 'ls honors del prosceni, el mestre Campanini, prodigantli justas ovacions per la maestria ab que ha concertat la obra.

La direcció d'escena, molt acertada, a càrrech del Sr. Ferrer; mereixent molts aplausos també 'l cos de ball, el qual feu honor a sa professora Sra. Pamias.

La orquesta, molt bé, tenint que repetir los ballables del tercer acte, entre grans aplausos. Las decoracions, degudas al Sr. Vilumara y Roviroso, son de bon efecte. La del temple, obra del Sr. Soler y Roviroso, agrada extraordinariament. Es una maravella més d'escenografia ab que 'ns ha sorprés lo distingit mestre.

L' aspecte del teatro Liceo aquella nit siguié 'l que presenta en las grans solemnitats. La empresa está de enhorabona; el *Sansone e Dalila* proporcionarà magníficas entradas.

ROMEA.—Per ahir vespre estava anunciat lo benefici de la celebrada actriu doña Agna Monner ab un variat programa d'obras en un acte.

Dilluns vinent deu tenir lloch l'estreno de *Lo compte de Ampurias*, drama en tres actes, original del reputat autor don Ramon Bordas.

Pera l'endemà dimars, s'anuncia l'estreno d'una pessa que 'n be del teatro catalá desitjariam no véurehi confirmada la noticia que 'ns n' han donat, donchs si resulta certa, se tracta d'una producció molt estantissa, donchs que no sols en extranger sino en castella y tot, s'ha representat gran número de vegadas en molts de nostres teatros la tal producció, baix lo titol de *¡Aquí, Leon!*

Esperem poguer desmentir la noticia indicada.

NOVETATS.—Molt be ha comensat lo companyia italiana de Bonazzo y Milzi en aquest teatro.

Son varias las societats distingidas que actuarán en certs dias de la setmana, no festius.

La societat *Mignon* hi actuará los dimars, lo *Centro Lirich Barcelonés* los dimecres y la *Romea* los divendres.

Pera totas tres se despatxan *vales* al preu de costum al «Ingenio», Raurich, 6.

TÍVOLI.—Per aquesta nit s'hi anuncia lo benefici de porters y acomodadors.

Se posará en escena la celebrada sarsuela *El Valle de Andorra*.

ELDORADO.—Bo ha sigut l'exit obtingut per la sarsuela *Las malas lenguas*. Durant tota la setmana han vingut formant part del cartell junt ab la bonica revista *El año se va a paseo*, y las populars sarsuelas *Cuadros disolventes y Las mujeres*.

Per aquesta nit estava anunciat l'estreno a Barcelona de *Las escopetas*.

GRANVIA.—Avuy inaugurarà temporada en aquest teatro una nova empresa, la qual te contractada una complerta companyia de sarsuela. Lo repertori que s'anuncia es molt extens, contenint l'alicient de numerosos estrenos, figurant en primer lloch, lo que du 'l titol *El año 13000*, de gran espectacle, llibre de M. Figuerola y Aldroféu, ab música de Ricardo Giménez.

Los preus son los mateixos que 'n la temporada anterior, essent per lo tant, a un ral lo d'entrada.

FRONTÓN CONDAL.—Bonica combinació presentà la empresa en la tarde del diumenge últim, per estar formada per dos devaners boleistas. Eran aquets Beloqui y Muchacho portant per saguers el primer al Americano, y 'l segon a Ayestarán.

Lo partit no resultà lo que s'esperaba, per las continuadas pifias de Ayestarán que fou causa de la derrota de son bando, que morí al tanto 39. Los dos devaners no pogueren lluhir sa bonica feyna, puig que l'Americano, aprofitant lo desconcert de Ayestarán, tirá totas las pilotas per aquest, no deixant entrar, per lo tant, als dos devaners.

LA CONSTANCIA.—Lo diumenge passat, baig la direcció del Sr. Casalta, s'hi representà lo preciós drama del Sr. Roure, *Clarís*.

NIU GUERRER.—La nit del 10 s'hi representaren las divertidas produccions *Un cap mas*, *L'ocasió fa 'l lladre* y *Cada ovella ab sa parella*.

UNIÓ LLIBERAL MONÁRQUICA.—Ultimament y entre altrás celebradas produccions s'hi ha representat la pessa *Indicis y Jesús, Maria, Joseph*, de Gumá.

CENTRO CÓMIC LÍRIC.—Lo dia 8 del corrent celebrá en lo Teatro Novetats una lluhida funció composta de un important drama y de la xistosa comedia de Pitarra *Lo ret de la Sila*. Lo desemenyo qu'hi donaren siguié molt bó.

¡Hivern!

La neu cau espesa
los camps blanquejant,
dels cingles lliscantse
va a omplí 'l xaragall,
al cim congestionada
corona 'l tossal
com freda regina
del rost y la vall.
Los arbres de fullas
y fruyts despullats,
ses branques doblegan
que trinxa 'l mestrall;
tant sols te ufania
l'abet hivernal:
bonichs l'engarlandan
cramells envidrats.

Natura reposa
la son eternal,
tot resta en silenci
pel mont y pel plá,
ni l'home trepitja
l'ocult viarany,
ni l'au voladora
traspasa l'espai,
ni 'l peix aleteja
pel fons del rieral.

La terra es faréstech
 cadavre envarat
 que jau en la freda
 maysó sepulcral,
 espés l' embolcalla
 sudari glassat,
 lo torp zumzineja
 lo seu funeral.

Qu' es trist ; Verge Santa!
 l' hivern congestat,
 deserts son las planas,
 ermots son los camps.
 Qu' es trist pel qu' es trova
 la escala baixant
 d' aquesta existencia
 romiatje mortal,
 que te un clot de terra
 al últim replá.
 Son pit cendras fredas
 sols te del passat,
 de joys y venturas
 li falta l' escalf,
 sols sent las punyidas
 d' un cos que decáu,
 sels guarda sa pensa
 recorts esblaimats
 que prompte esvahintse
 li causan esglay.

Qu' es trist ; Verge Santa!
 l' hivern congestat,
 deserts son las planas,
 ermots son los camps...

 l' hivern de la vida
 qu' es trist ; Deu me val!
 si 'l cor ¡ay! se troba
 boy fret y glassat.

J. MANUBENS Y VIDAL.

TOCATS DE L' ALA

Divertida comedia en un acte, repartida en los folletins del número present y del vinent

Enigmas

La Redacció y Administració
 de

LO TEATRO REGIONAL

se ha trasladat á la

Plassa del Pi, número tres, segon pis

Formar ab aquestas lletras, degudament combina-
 das, lo següent:

Tres noms d' home; tres de pobles catalans; tres de
 animals y dos de dona; un apellido d' actor dramátich;
 un pseudónim de poeta celebrat; un aparentiu; una
 nota musical; lo nom d' una carta de jugá y lo d' un
 carrer de Barcelona.

La solució en lo número próxim

Correspondencia

Joseph Antich: te poca novetat. — Lluís Rovira: per
 la mostra pot apreciarse poch. — Jaume Antich: es in-
 correcte. — Llorens Ramon: no es apropiat al períodich.
 — Constantí Vilajuhí: veurém d' ocupantsen. — Joseph
 Riera y Lluch: n' estém convensuts y un dia ó altre
 se 'n cansarán. — Mariano R. y S.: te alguna incorrecció
 pero 'l principal motiu es haver passat l' ocasió. — Do-
 mingó Ducet: també; veurém d' insertar *Medalla*. —
 J. Castellet Pont: anirán *Bossins*. — M. R. y S.: l' amorosa
 ja va millor, encara que de son estil ne tenim excés. —
 Sisquet del Full: massa forta. — M. Argimon: lo millo y
 es la poesia, sols que ha passat l' actualitat. — Ignaci
 Soler: lo final no 'ns agrada. — Anter Blanac: veurém
 en altre. — Román Rull: molt be, pero al publicarho
 se 'ls donaria una importancia que no 's mereixen. — Car-
 los Ultran: servit lo que demana y vegi si 'n fa alguns
 més. — F. Quintana: en efecte s' hi nota la millora. —
 Eduardo E. García: será atés. — S. Borrut y Soler: va-
 riant alguna frasse anirá. — F. Usera; C. T.; Joseph Viel:
 no va. — Mariano Amat: alguns. — Felip Solé Olivé: no
 va mal. — B. R. P.: igualment. — R. Alvarez: alguns. —
 Ramon de la Rosa: anirá *Angorament*. — Sanch de car-
 got: variant alguna frasse, anirán. — H. Maricel: anirá
Precocitat. — Joaquim Oller: va be. — M. Posiello: també.
 — Guillem d' Anglessola: igualment. — Andreu Rius:
 comensa be, pero 'l final es pobre. — Cirili Llescas: veu-
 rém d' insertarne alguna. — B. Nani: també. — Joseph
 Mozo: no s' admeten dedicatorias. — A. Soler Fernan-
 dez: no 'ns sembla prou be. — J. Selsball: tampoch. —
 Candidet: veurém de llegirho. — Rafel Torras: es molt
 confús. — J. L.: no ho domina prou. — Joseph Riquer:
 s' ha dit molt. — Llorens Pujol: pica massa alt. — Ramón
 Picart Tussell: tot es qüestió de gustos, pero també
 creyém que no hi ha tal. — Joan Puig: deuría reduhirse
 á la meytat. — R. S.: l' haurán perdut. — Manel Cairell:
 no pot atendre lo que desitja. — J. B.: ab molt gust.